AFM-strategie 2027 - 2030

In het kort Met deze meerjarenstrategie 2027–2030 zet de AFM haar koers uit voor de komende jaren in een snel veranderende financiële en maatschappelijke omgeving. De strategie bouwt voort op onze publieke rol en opdracht, met een aangepaste missie gericht op eerlijke en veerkrachtige markten. Drie prioriteiten staan centraal: het versterken van weerbaarheid, verantwoord gebruik van artificiële intelligentie en verdere Europese integratie. Tegelijk scherpen we onze manier van toezicht aan: gerichter, met tech en zichtbare impact (smart), meer in verbinding met de omgeving en met aandacht voor eenvoud en werkbaarheid (meer gemak). Deze lijn vertalen we naar alle toezicht-gebieden en naar de verdere ontwikkeling van de AFM als lerende, datagedreven organisatie.

Weerbaarheid

Europa

In verbinding

Artificiële intelligentie

SMART

Meer gemak

AFM-STRATEGIE 2027-2030

10 NOVEMBER 2026

AFM

Samenvatting

De dynamiek in de financiële sector neemt in hoog tempo toe. Digitalisering, artificiële intelligentie (AI) en geopolitieke ontwikkelingen zorgen voor nieuwe kwetsbaarheden, terwijl de maatschappelijke verwachting van effectief toezicht groeit. De AFM zet met deze strategie 2027–2030 koers op het realiseren van duurzame impact vanuit haar missie: bijdragen aan duurzaam financieel welzijn en eerlijke, veerkrachtige markten.

De strategische koers wordt gedreven door drie prioriteiten: weerbaarheid, artificiële intelligentie en Europa. De AFM versterkt de weerbaarheid van markten, instellingen en consumenten door nadruk te leggen op risicobeheersing, ketenafhankelijkheden, cyberweerbaarheid en het tegengaan van financiële criminaliteit. Tegelijk adresseert de AFM de opkomst van artificiële intelligentie door te sturen op verantwoord gebruik, uitlegbaarheid en beheersing van risico's in de praktijk. Daarnaast wordt verder ingezet op verdere Europese integratie en toezichtconvergentie, om grensoverschrijdende risico's effectief te beheersen en bij te dragen aan een sterker en concurrerender Europees financieel stelsel.

De AFM bouwt voort op haar risicogestuurde, datagedreven en resultaatgerichte toezichtaanpak en scherpt deze verder aan om beter aan te sluiten bij de veranderende omgeving. De bestaande basis wordt versterkt langs drie lijnen: *SMART*, *in verbinding* en *meer gemak*. Met SMART-toezicht werkt de AFM gerichter, meer schaalbaar en met zichtbare impact. Een aanpak waarbij standaardisatie en datagedreven inzichten centraal staan. Met toezicht *in verbinding* zoekt de AFM nadrukkelijk de dialoog met sector en samenleving en maakt zij haar aanpak en keuzes begrijpelijk en zichtbaar. *Meer gemak* richt zich op eenvoudiger en voorspelbaarder toezicht voor instellingen, met expliciete aandacht voor regeldruk en de effecten op innovatie en marktwerking, zonder afbreuk te doen aan de bescherming van publieke belangen.

De AFM stelt het publieke belang van goed functionerende en weerbare financiële markten centraal. Er wordt gestuurd op eerlijke, transparante en toegankelijke markten die bijdragen aan financieel welzijn, vertrouwen en economische stabiliteit. Daarbij worden publieke uitkomsten zoals eerlijke behandeling, veerkracht en toegankelijkheid leidend gemaakt in de sturing en beoordeling van toezicht, zodat markten consumenten en bedrijven in staat stellen verantwoorde keuzes te maken en maatschappelijke schade wordt voorkomen.

Tegelijkertijd ontwikkelt de AFM zich verder als lerende en adaptieve organisatie, zodat in het toezicht data, technologie, gedrag en juridische expertise steeds doelgerichter en in samenhang worden ingezet om maximale impact te realiseren. Door te blijven investeren in vakmanschap, data- en technologische vaardigheden en een robuust digitaal fundament, wordt het toezicht consistenter en beter schaalbaar, met behoud van professioneel oordeel en de menselijke maat. Zo bouwt de AFM aan een wendbare en toekomstbestendige organisatie.

Om daadwerkelijk impact te realiseren, zijn deze centrale keuzes concreet doorvertaald naar de verschillende toezichtgebieden. Hieronder zijn per toezichtgebied de belangrijkste acties samengevat.

Financiële dienstverlening

- **Versterken van financiële weerbaarheid van consumenten** door toezicht te richten op cruciale keuzemomenten, kwetsbare groepen en passende dienstverlening.
- **Toezicht op verantwoord gebruik van AI in klantprocessen**, zoals acceptatie, prijsstelling en advies, met focus op uitkomsten, uitlegbaarheid en non-discriminatie in plaats van papieren compliance.
- **Stimuleren van verantwoorde innovatie in de advies- en distributieketen**, inclusief aandacht voor markttoegang en daadwerkelijke werking van nieuwe businessmodellen.
- **Aanpakken van risico's in snel veranderende markten**, zoals *embedded finance* en buy now, pay later, door tijdig in te grijpen bij misleiding, overkreditering en ondoorzichtige ketens.

- **Versterken van de volwassenheid van cryptodienstverleners** door te sturen op kostentransparantie, het adresseren van klantrisico's en het vergroten van de weerbaarheid van ketens en bescherming van klantactiva.
- **Waarborgen van een zorgvuldige overgang naar de nieuwe pensioen- en verzekeringsrealiteit** door te sturen op begrijpelijke informatie, passende producten, keuzebegeleiding en het borgen van solidariteit, inclusiviteit en verantwoord AI-gebruik.
- **Versterken van governance en gedrag bij instellingen**, met nadruk op klantbelang en verantwoordelijkheid voor inzet van technologie.

Kapitaalmarkten

- **Sturen op aantoonbare weerbaarheid van marktinfrastructuur**, inclusief stressbestendigheid en beheersing van ketenafhankelijkheden en cyberrisico's.
- **Marktbreed optreden tegen marktmisbruik**, met focus op patronen en structuren in plaats van alleen individuele overtredingen.
- **Actief bijdragen aan Europese integratie en toezichtconvergentie**, met meer harmonisatie en gezamenlijke risicosturing.
- **Toezicht op de impact van AI en digitalisering in handel en informatievoorziening**, inclusief algoritmisch gedrag en synthetische content.
- **Sturen op cyberweerbaarheid als kernvoorwaarde voor continuïteit van de handelsketen**, met nadruk op risicobeheersing, ketensamenwerking en beheersing van afhankelijkheden van cloud- en technologieproviders.

Assetmanagement

- **Vergroten van marktbreed inzicht in systeemrisico's**, met focus op geldstromen, ketens, concentraties en marktstructuren.
- **Differentiëren van toezicht op basis van risico en impact**, met zwaardere inzet op partijen met grotere systeem- of beleggersimpact.
- **Toetsen van feitelijke werking van risicobeheersing**, inclusief prestaties onder stress (bijv. liquiditeit, waardering, uitbesteding en cyber).
- **Versterken van grip op technologie en grensoverschrijdende ketenrisico's** door te sturen op verantwoord gebruik van data en AI en op Europese samenwerking rond uitbesteding, *custody*, *private markets* en digitale infrastructuur.

Accountancy en verslaggeving

- **Sturen op aantoonbare verbetering van kwaliteitssystemen** bij accountantsorganisaties, met nadruk op effectiviteit in plaats van naleving alleen.
- **Focussen op grondoorzaken van tekortkomingen en lerend vermogen** binnen organisaties, inclusief aandacht voor gedrag en cultuur.
- **Versterken van de ketenbenadering**, waarbij ondernemingen, auditors en andere partijen gezamenlijk bijdragen aan betrouwbare verslaggeving.
- **Verdiepen van Europese samenwerking en harmonisatie van toezicht**, in lijn met toenemende internationalisering.
- **Toezicht op verantwoord gebruik van technologie en digitale weerbaarheid** in de verslaggevingsketen.

Marktintegriteit en handhaving

- **Verleggen van focus naar het verstoren van fraudeketens**, inclusief facilitators en infrastructuren, in plaats van alleen individuele overtreders.
- **Implementeren van risicogebaseerd toezicht op poortwachters** binnen het nieuwe Europese AML/CFT-kader, met oog voor proportionaliteit en effectiviteit.
- **Integreren van handhaving in bredere toezichtstrategieën** door te sturen op impactvolle interventies die bijdragen aan structureel herstel, normstelling en zichtbare naleving.

Met deze koers en concrete doorvertaling naar het toezicht neemt de AFM actief regie in het versterken van eerlijke, veerkrachtige en toekomstbestendige financiële markten.

Inhoudsopgave

1. Onze publieke rol en opdracht 6
- 1.1 Onze missie 6
- 1.2 Onze kernwaarden 6

2. Onze strategische prioriteiten 7
- 2.1 Weerbaarheid 7
- 2.2 Artificiële intelligentie 8
- 2.3 Europa 8

3. Hoe wij toezicht houden 9
- 3.1 SMART: gericht, schaalbaar en ondersteund door technologie 9
- 3.2 In verbinding: maatschappelijk relevant en begrijpelijk 10
- 3.3 Meer gemak: meer eenvoud, minder drukkend 10

4. Het publieke belang van goed functionerende markten 11
- 4.1 Waarom financiële markten ertoe doen 11
- 4.2 Wat goed functionerende markten kenmerkt 11
- 4.3 Publieke uitkomsten als maatstaf 11

5. Wat dit vraagt van de AFM als organisatie 13
- 5.1 Adaptief en lerend toezicht 13
- 5.2 Toekomstgericht vakmanschap 13
- 5.3 Een sterk digitaal en datagedreven fundament 13
- 5.4 Structurele borging van informatiebeveiliging en vertrouwen 14
- 5.5 Resultaat voor digitale interactie met de sector 14

6. Financiële dienstverlening 15
- 6.1 Streefbeeld voor 2030 15
- 6.2 Waar we de komende jaren op sturen 15
- 6.3 Hoe we dit gaan doen 17

7. Kapitaalmarkten 18
- 7.1 Streefbeeld voor 2030 18
- 7.2 Waar we de komende jaren op sturen 18
- 7.3 Hoe we dit gaan doen 19

8. Assetmanagement 20
- 8.1 Het streefbeeld voor 2030 20
- 8.2 Waar we de komende jaren op sturen 20
- 8.3 Hoe we dit gaan doen 21

9. Accountancy en verslaggeving 22
- 9.1 Streefbeeld voor 2030 22
- 9.2 Waar we de komende jaren op sturen 22
- 9.3 Hoe we dit gaan doen 23

10. Marktintegriteit en handhaving 24
- 10.1 Streefbeeld voor 2030 24
- 10.2 Waar we de komende jaren op sturen 24
- 10.3 Hoe we dit gaan doen 25

AFM

De AFM draagt bij aan duurzaam financieel welzijn in Nederland en maakt zich als onafhankelijke gedragstoezichthouder sterk voor eerlijke & veerkrachtige markten.

1. Onze publieke rol en opdracht

Als onafhankelijke gedragstoezichthouder voor Nederland en Caribisch Nederland zet de AFM zich in voor het publieke belang op de financiële markten. Onze opdracht blijft ongewijzigd, maar de veranderende omgeving vraagt om een sterkere mate van wendbaarheid, heldere keuzes en focus.

In deze **meerjarenstrategie 2027–2030** bepalen we hoe wij onze rol invullen en waar we de komende jaren op sturen.

1.1 Onze missie

Onze missie sluit aan bij de veranderende omgeving:

> De AFM draagt bij aan duurzaam financieel welzijn in Nederland en maakt zich als onafhankelijke gedragstoezichthouder sterk voor eerlijke & veerkrachtige markten.

In het uitvoeren van onze missie richten we ons op de bescherming van consumenten en beleggers, op integere en transparante marktwerking en op het versterken van vertrouwen in het financiële stelsel.

Eerlijkheid vormt de basis van vertrouwen in financiële markten en is de kern van onze rol als gedragstoezichthouder. Het raakt direct aan onze wettelijke taak. Voor de AFM betekent dit dat marktpartijen transparant en integer handelen en het belang van de klant centraal stellen.

Veerkracht is een nieuw element in onze missie en weerspiegelt de noodzaak om markten bestand te maken tegen schokken en veranderingen. De financiële sector opereert in een omgeving die digitaal, kritisch en gefragmenteerd raakt. Veerkracht betekent dat markten niet alleen robuust zijn, maar zich ook kunnen herstellen en zich kunnen aanpassen aan nieuwe werkelijkheden.

1.2 Onze kernwaarden

Onze kernwaarden, **zorgvuldig** en **doortastend**, **autonoom** en **verbindend**, blijven onverminderd relevant en bepalend voor onze koers.

Juist de combinatie van deze kernwaarden vraagt om toezicht in balans. Die balans is niet statisch. Een veranderende omgeving kan om nieuwe afwegingen vragen.

De komende periode zorgen we ervoor dat onze doortastendheid en verbinding voldoende zichtbaar zijn in ons handelen. Zorgvuldigheid blijft daarbij een voorwaarde voor goed toezicht, maar mag niet leiden tot onnodige terughoudendheid. Autonomie blijft essentieel voor onafhankelijk toezicht, maar betekent niet dat we op afstand staan van de samenleving en de markt.

2. Onze strategische prioriteiten

De geopolitieke onzekerheid, maatschappelijke fragmentatie en versnellende digitalisering creëren een complexe, uitdagende omgeving voor de AFM. Tegen deze achtergrond scherpen we onze strategische prioriteiten aan. We versterken de komende strategieperiode de focus op weerbaarheid, artificiële intelligentie en Europa. Tegelijkertijd blijft onze houding ten opzichte van duurzaamheid, één van de strategische pijlers van de strategie 2023-2026, onveranderd.

2.1 Weerbaarheid

Weerbaarheid is een randvoorwaarde voor goed functionerende financiële markten. Het betekent dat markten, instellingen en consumenten schokken kunnen opvangen en zich kunnen aanpassen aan nieuwe omstandigheden.

Dat vraagt niet alleen om solide risicobeheersing, maar ook om een sterke en concurrerende economie als basis. Die weerbaarheid staat momenteel onder druk. Geopolitieke spanningen, hoge schulden, inflatie en digitalisering vergroten de kwetsbaarheid van het financiële stelsel en voor consumenten. Hybride dreigingen, zoals cyberaanvallen en desinformatie door statelijke actoren, spelen daarbij een groeiende rol.

Door de verwevenheid van markten kunnen risico's zich in hoog tempo verspreiden. Dat zorgt niet alleen voor financiële volatiliteit, maar ook voor meer operationele en gedragsrisico's. Stabiliteit is dan ook geen gegeven, maar vraagt voortdurend onderhoud om voorbereid te zijn op schokken. Tegelijk ontwikkelen cyberdreigingen en financiële criminaliteit zich razendsnel en grensoverschrijdend.

Voor de AFM betekent dit dat weerbaarheid centraal staat in het toezicht. We geven hier in het toezicht invulling aan langs drie lijnen:

1. **We zijn extra alert op risicobeheersing en in het bijzonder waar het ketenafhankelijkheden betreft.** In ons doorlopend toezicht besteden we hier nadrukkelijk aandacht aan, onder meer door kwetsbaarheden bij consumenten en instellingen en risico's in de keten te analyseren, inclusief onderlinge verbondenheid en afhankelijkheden. Om dit effectief te doen, versterken en verbreden we onze kennispositie. Scenario-denken is daarbij een cruciaal instrument. Het helpt ons actuele risico's scherp in beeld te brengen en opkomende risico's tijdig te herkennen. Zo kunnen we sneller inspelen op ontwikkelingen en krijgen we een vollediger beeld van de risico's die de sector raken.

2. **Daarnaast krijgen cyberrisico's nadrukkelijke aandacht.** De uitgebreide DORA regelgeving vraagt dat zowel de sector als toezicht in hun rol groeien. We investeren in capaciteit en kennis en houden toezicht op cyberrisico's. Dit doen we in samenwerking met DNB en andere relevante autoriteiten in Nederland en Europa.
3. **Tenslotte richten we ons nog meer op het tegengaan van crimineel gedrag in de financiële sector.** Dit houdt in dat we in de toezichtaanpak ons nadrukkelijker richten op het verstoren van de criminele keten en het versterken van de weerbaarheid van consumenten. De AFM blijft daarvoor samenwerken met andere partijen, ook voorbij de traditionele partners in opsporing en handhaving.

2.2 Artificiële intelligentie

De invloed van (generatieve) artificiële intelligentie op de financiële markten groeit en verandert de werking van instellingen en markten ingrijpend. Artificiële intelligentie brengt mogelijkheden tot het vergroten van efficiëntie en biedt ruimte voor innovatie. Tegelijkertijd zorgt het gebruik van artificiële intelligentie voor nieuwe risico's, onder meer op het gebied van uitlegbaarheid, verantwoordelijkheid en de interactie tussen systemen. De AFM richt zich daarom niet alleen op generatieve artificiële intelligentie, maar op de bredere ontwikkeling richting (semi-) autonome en agent-based systemen (agentic AI), die zelfstandig beslissingen nemen en handelen binnen financiële markten.

De AFM versterkt de komende periode haar toezicht op het gebruik van artificiële intelligentie door financiële instellingen. We sturen erop dat AI verantwoord wordt toegepast. Ons toezicht ontwikkelt zich naar het beoordelen van modellen, systeemgedrag en interacties tussen autonome systemen. Daarbij combineren we ruimte voor innovatie met duidelijke kaders en zoeken we actief de dialoog met de sector.

De snelle ontwikkeling van artificiële intelligentie past binnen een bredere context waarin digitalisering een grote impact heeft op de samenleving, de financiële sector en de AFM. In deze strategie kiezen we daarom voor een expliciete nadruk op artificiële intelligentie, omdat deze ontwikkeling aan het begin van de strategieperiode de meest zichtbare veranderingen met zich meebrengt.
Tegelijk beseffen we dat andere technologische ontwikkelingen, denk aan quantum computing en autonome systemen, later in de strategieperiode 2027-2030 kunnen leiden tot andere accenten binnen het digitale domein.

2.3 Europa

Financiële markten zijn sterk internationaal verweven, waardoor veel risico's grensoverschrijdend zijn. Regelgeving en toezicht worden in hoge mate in Europa vormgegeven. In de mondiale concurrentie is een sterke en geïntegreerde Europese markt essentieel. De huidige fragmentatie van de regelgeving tussen de verschillende landen zit de vorming van een sterke Europese markt in de weg. Daarom steunen wij een visie naar verdiepte integratie van Europese kapitaalmarkten en toezicht als middel om risico's te beheersen en het concurrentievermogen van Europa te vergroten.

Voor de AFM betekent dit een actieve inzet op Europese integratie en toezichtconvergentie. Verdere centralisatie van toezicht wordt ondersteund, in lijn met onze brede visie op toezicht. Daarnaast dragen we bij aan het Europese concurrentievermogen door toezicht voorspelbaar en consistent in te richten. Ook dragen we bij aan het vormgeven van Europees beleid. Inzet is risicogestuurd, adaptief toezicht dat zich richt op impact.

3. Hoe wij toezicht houden

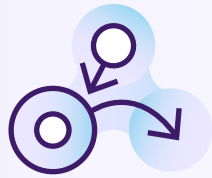
De accenten op weerbaarheid, AI en Europa zijn gekozen tegen de achtergrond van een veranderende omgeving en markten. Dat vraagt om inhoudelijke keuzes en om verdere aanscherping van onze manier van toezicht houden. Onze toezichtaanpak blijft risicogestuurd, datagedreven en resultaatgericht.

We versterken die aanpak langs drie lijnen:

Onze aanpak

SMART
gericht, schaalbaar en ondersteund door technologie

In verbinding
toezicht dat maatschappelijk relevant en begrijpelijk is

Meer gemak,
gericht op meer eenvoud en minder drukkend toezicht

3.1 SMART: gericht, schaalbaar en ondersteund door technologie

Onze toezichtpopulatie verandert in een korte tijd door een dynamische en digitaliserende wereld. Digitalisering en de inzet van AI veranderen niet alleen het aanbod en de distributie, maar ook hoe financiële instellingen voldoen aan wet- en regelgeving en communiceren met de toezichthouder. Dit stelt nieuwe eisen aan ons toezicht. Met deze SMART-aanpak kiezen we bewust voor verschuivingen die ons toezicht toekomstbestendig maken.

- **Van maatwerk naar een samenhangend raamwerk.** We vereenvoudigen en standaardiseren toezicht en maken het schaalbaar. Door herhalend en wettelijk vereist toezicht waar mogelijk te standaardiseren en in balans te brengen met thematisch toezicht, werken we efficiënter en creëren we bewust ruimte om te leren, te verbeteren en wendbaar te opereren.
- **Met meer technologie, nabijheid en zichtbare impact.** We maken bij de uitvoering van ons toezicht gebruik van de nieuwe mogelijkheden die technologie ons biedt. We zijn daarbij *smart-follower*, maar voor een toezichtorganisatie vooruitlopend. Technologie is uiteraard niet de oplossing voor alles. Onze dagelijkse uitvoering vraagt om meer verbinding tot de markt en vakmanschap van toezichthouders. We bouwen verder aan een manier van toezichthouden waarin leren en nieuwsgierigheid in onze omgeving verankerd is in onze werkwijze. We meten gericht, zodat onze impact aantoonbaar en doelmatig is.

3.2 In verbinding: maatschappelijk relevant en begrijpelijk

De maatschappelijke verhoudingen veranderen. Het vertrouwen in instituties staat onder druk en verwachtingen van toezicht lopen uiteen. Burgers en marktpartijen vragen niet alleen om rechtmatigheid, maar ook om begrijpelijkheid, uitlegbaarheid en zichtbare effecten.

In deze context nemen wij onze verantwoordelijkheid en kiezen wij nadrukkelijk voor toezicht in verbinding, waarbij we via normstelling, dialoog en communicatie bijdragen aan gewenst gedrag.

- **Van systeemgericht naar meer maatschappelijke verbinding.** We blijven taakgericht werken vanuit het publieke belang, maar zoeken in ons toezicht nadrukkelijk de verbinding met marktpartijen, consumenten en (toezicht)organisaties in ons ecosysteem We zijn extern georiënteerd en gericht op impact in de buitenwereld. We zijn waakzaam voor onze eigen blinde vlekken en wegen maatschappelijke signalen mee bij prioriteren, toezichtbesluiten en interventies.
- **Van formeel transparant naar actief begrijpelijk.** We maken onze toezichtaanpak en resultaten begrijpelijk en zichtbaar. We maken duidelijk wat we doen en welke afwegingen we maken. Niet alleen vanuit de letter van de wet, maar ook vanuit de geest ervan. Met onze kennis van gedrag stemmen we onze communicatie beter af op de sector en de consument.

3.3 Meer gemak: meer eenvoud, minder drukkend

De tijdsgeest verandert. In Europa groeit de aandacht voor concurrentiekracht, innovatie en het verminderen van regeldruk, terwijl risico's niet verdwijnen maar van karakter veranderen. Deze ontwikkeling wordt mede gedreven door de noodzaak van krachtige Europese financiële markten als fundament voor een sterke regionale economie, in het licht van toenemende geopolitieke onzekerheid.

Dat spanningsveld vraagt om een effectieve en scherpe toezichtaanpak. Een toezichtaanpak die meebeweegt waar dat kan. De AFM blijft streng waar het publieke belang dat vraagt, maar heeft tegelijkertijd meer oog voor de totale toezichtlasten en de langetermijneffecten van haar handelen.
Meer gemak maakt het voor de sector niet per se leuker, maar wel eenvoudiger, niet lichter, wel minder drukkend.

- **Van controleur naar benaderbaar en in dialoog.** De AFM is van nature risicobewust en zorgvuldig. Juist daarom investeren we in het vermogen om kansen te zien, ruimte te laten voor verantwoorde innovatie en sneller te handelen waar dat kan. We bewegen ons van een overwegend controlerende rol naar die van gesprekspartner waar mogelijk, handhaver waar nodig. Daarbij blijven we strikt in het bewaken van publieke belangen, maar zijn we ons nadrukkelijker bewust van de effecten van toezicht op instellingen, innovatie en marktwerking. Dit vraagt om professioneel lef van onze toezichthouders: risico's blijven zien, kansen herkennen en kiezen voor dialoog wanneer het schuurt, onzeker is of niet naar wens verloopt.
- **Met eenvoud en voorspelbaarheid in de interactie.** Dit betekent dat instellingen gemakkelijker kunnen voldoen aan toezichtverzoeken en -verwachtingen. We verbeteren de digitale interactie met instellingen en onze eigen processen, met aandacht voor wat zij als efficiënt ervaren. Bij het bepalen van onze toezichtaanpak houden we rekening met de totale nalevingslasten en tweede-orde-effecten. Daarmee beperken we de onvermijdelijke druk van toezicht op de sector.

4. Het publieke belang van goed functionerende markten

Een economie die werkt voor consumenten en bedrijven is van groot belang voor Nederland. Een ernstige economische recessie kan grote gevolgen hebben voor burgers, bedrijven en de samenleving als geheel. Het voorkomen daarvan vraagt om veerkrachtige, goed werkende en crisisbestendige markten. Vanuit die verantwoordelijkheid vervult de AFM een belangrijke rol. Bij onze keuzes in de meerjarenstrategie staat het publieke belang van goed functionerende, weerbare markten daarom centraal.

4.1 Waarom financiële markten ertoe doen

Financiële markten zijn onmisbaar voor een goed functionerende en weerbare economie. Zij brengen spaarders en beleggers samen met huishoudens, bedrijven en overheden die financiering nodig hebben. Zo maken zij investeringen en innovatie mogelijk en dragen zij bij aan duurzame economische groei. Ook helpen financiële markten om risico's te spreiden en op te vangen. Dat is juist in onzekere tijden van groot belang. Goed werkende markten dempen schokken en helpen om economische crises te voorkomen of te beperken. Voor een goede werking is het belangrijk dat markten transparant, stabiel, eerlijk en efficiënt zijn. Onnodige fricties moeten worden voorkomen, maar in sommige gevallen zijn zij juist wenselijk, bijvoorbeeld als zij bijdragen aan de bescherming van consumenten. Financiële markten en burgers vinden elkaar vaker, terwijl producten, ketens en besluitvorming vaak complex blijven. Daardoor bestaat het risico dat consumenten het overzicht verliezen of dat schade pas zichtbaar wordt als deze al is ontstaan. Goed functionerende markten zijn daarom niet alleen juridisch op orde, maar ook in de praktijk herkenbaar als eerlijk en in dienst van het publieke belang.

4.2 Wat goed functionerende markten kenmerkt

De financiële markten kenmerken zich door efficiënte geldstromen, beheersbare risico's en het vermogen om duurzame economische groei te ondersteunen.

Transparantie betekent dat alle marktpartijen beschikken over tijdige, begrijpelijke en betrouwbare informatie om weloverwogen beslissingen te nemen. Efficiëntie houdt in dat markten zonder onnodige belemmeringen werken en dat kapitaal terechtkomt bij de meest productieve investeringen. Liquiditeit maakt het mogelijk om snel en tegen redelijke kosten te handelen. Stabiliteit zorgt ervoor dat markten bestand zijn tegen schokken en beschikken over mechanismen om verstoringen en crises op te vangen.

Efficiënte markten zijn daarnaast toegankelijk en overzichtelijk. Burgers en ondernemingen moeten hun weg kunnen vinden en kunnen rekenen op passende producten, begrijpelijke informatie en zorgvuldige behandeling. Dit stelt hen in staat om verantwoorde financiële keuzes te maken en hun financiële toekomst vorm te geven. Voor ondernemingen betekent dit toegang tot financiering, eerlijke concurrentie en voorspelbare marktprocessen.

Op die manier dragen financiële markten bij aan financieel welzijn, economische stabiliteit en vertrouwen in het financiële stelsel. Wanneer markten niet optimaal blijken te werken, kunnen de gevolgen zich in hoog tempo verspreiden en de brede welvaart en economische veerkracht onder druk zetten.

4.3 Publieke uitkomsten als maatstaf

Financiële markten vervullen een publiek belang. Zij dragen bij aan financieel welzijn, onder meer door bescherming van consumenten en beleggers, een verantwoorde allocatie van kapitaal en ruimte voor innovatie. Dat vraagt om markten die niet alleen formeel open zijn, maar ook in de praktijk toegankelijk en evenwichtig werken, waarbij risico's niet onevenredig worden afgewenteld op burgers of de samenleving.

De AFM zet zich als onafhankelijke gedragstoezichthouder in voor eerlijke en veerkrachtige financiële markten. Eerlijkheid betekent dat marktpartijen transparant en integer handelen, met oog voor het klantbelang en onder gelijke voorwaarden. Veerkracht betekent dat markten stabiel functioneren, schokken kunnen opvangen en zich aanpassen aan veranderingen in technologie, economie en maatschappij.

Door hierop toe te zien, draagt de AFM bij aan vertrouwen in de financiële markten en aan een duurzaam en crisisbestendig financieel stelsel dat in het publieke belang werkt.

5. Wat dit vraagt van de AFM als organisatie

Ontwikkelingen in de sector vragen om een fundamentele doorontwikkeling van de AFM. Door internationalisering, toenemende complexiteit en snelle technologische veranderingen moet het toezicht zich continu aanpassen. Dit vereist een lerende organisatie die samenwerkt, data en technologie effectief inzet en vertrouwen duurzaam borgt.

Een doelmatige inzet van mensen en middelen is een randvoorwaarde voor toekomstbestendig toezicht. De ambities op het gebied van wendbaarheid, digitalisering, vakmanschap en Europese positionering vragen om gerichte keuzes in prioritering, inrichting en uitvoering, zodat middelen aantoonbaar waarde realiseren en bijdragen aan duurzame resultaten.

5.1 Adaptief en lerend toezicht

De AFM ontwikkelt haar werkwijze verder om beter in te kunnen spelen op een veranderende toezichtomgeving. Dat vraagt om een samenhangende benadering waarin toezicht, data, technologie, gedrag en juridische expertises vanaf het begin samenkomen en geïntegreerd opereren.

Daarbij past een meer lerende en adaptieve manier van werken, waarin inzichten zonder vertraging worden benut en doorvertaald naar het toezicht. De AFM versterkt haar vermogen om expliciete keuzes te maken, te leren van ervaringen en deze direct toe te passen in de praktijk. Wendbaarheid betekent daarbij niet alleen kunnen inspelen op veranderingen, maar ook gericht kunnen bijsturen en prioriteren om maximale toezichtwaarde te realiseren. Dit gebeurt binnen duidelijke kaders, zodat tempo en kwaliteit in balans blijven. Tegelijk vraagt deze manier van werken om sterke samenwerking en samenhang binnen de organisatie, zodat inspanningen elkaar versterken en consistent bijdragen aan effectief en impactvol toezicht.

5.2 Toekomstgericht vakmanschap

Digitalisering en technologische adoptie binnen organisaties vragen van medewerkers een basisniveau in tech- en data-vaardigheden. Medewerkers werken datagedreven en passen technologie zorgvuldig en uitlegbaar toe. Tegelijk wordt het specialistisch vakmanschap op het gebied van (Gen)AI, data, IT en security verder versterkt.

Technologie ondersteunt de efficiëntie van het toezicht, maar professioneel oordeel, zorgvuldigheid en maatschappelijke sensitiviteit met de sector blijven bepalend.

5.3 Een sterk digitaal en datagedreven fundament

Om ons vakmanschap en onze werkwijze effectief en toekomstbestendig uit te voeren, is een sterk digitaal component noodzakelijk. De AFM bevindt zich in een fase waarin digitalisering en toezicht elkaar niet langer alleen raken, maar steeds meer in elkaar grijpen. Digitalisering en (Gen)AI veranderen de manier waarop informatie wordt verzameld, geanalyseerd en gebruikt in het toezicht.

Deze ontwikkeling stelt hogere eisen aan de kwaliteit, beschikbaarheid en betrouwbaarheid van data, systemen en goede inrichting van processen. Alleen met deze basis kunnen wij toezicht effectief, schaalbaar en verantwoord uitvoeren in een complex en data-intensief speelveld.

5.4 Structurele borging van informatie-beveiliging en vertrouwen

De toenemende digitalisering brengt grote verantwoordelijkheid met zich mee voor veilig en zorgvuldig omgaan met data. Goede informatiebeveiliging beschermt niet alleen vertrouwelijke markt- en toezichtinformatie, maar is ook essentieel om het vertrouwen van de sector en de samenleving te behouden.

Robuuste informatiebeveiliging betekent dat beveiligingsbewustzijn onderdeel is van ons dagelijks werk. Dit geldt voor het ontwerpen en gebruiken van technologie, de samenwerking met de sector en de verantwoording over toezichtbesluiten. Informatiebeveiliging is daarmee geen technisch specialisme of een control achteraf, maar een vast onderdeel van sturing, risicomanagement en uitvoering.

De AFM borgt informatiebeveiliging structureel in onze werkwijzen en inrichting. Veilig en verantwoord omgaan met data wordt daarmee de standaard voor iedere medewerker en in elke stap van het toezichtproces.

5.5 Resultaat voor digitale interactie met de sector

De interne ontwikkeling van de AFM werkt door in onze interactie met de sector. Digitalisering maakt deze interactie eenvoudiger, efficiënter en transparanter. Het AFM portaal ontwikkelt zich daarbij tot de centrale plek waar instellingen meldingen doen, data aanleveren en formeel met ons kunnen communiceren.

Door processen te standaardiseren en digitale ketens beter op elkaar te laten aansluiten, ontstaat een werkwijze waarin informatie in één keer goed wordt aangeleverd en efficiënt kan worden verwerkt. Dit draagt bij aan efficiënter en consistenter toezicht en meer voorspelbaarheid voor instellingen.

6. Financiële dienstverlening

Financiële dienstverlening is essentieel voor consumenten en samenleving, omdat de sector huishoudens ondersteunt bij fundamentele keuzes rond betalen, sparen, lenen, beleggen, verzekeren en pensioen. Daarmee draagt zij bij aan financiële weerbaarheid en duurzaam financieel welzijn. De AI-revolutie en de inzet van nieuwe technologieën bieden kansen voor meer maatwerk en betere toegankelijkheid van producten en informatie, maar vergroten ook de digitale kloof. De inzet van AI kan bovendien leiden tot lagere kwaliteit van dienstverlening, uitsluiting en misinformatie. In een tijd waarin consumenten zijn blootgesteld aan onzekerheid, onder meer door geopolitieke spanningen, klimaatverandering en de pensioentransitie, waarbij risico's sneller bij consumenten komen te liggen, zijn goed toezicht en aandacht voor het vergroten van de weerbaarheid van consumenten van groot belang.

6.1 Streefbeeld voor 2030

In 2030 wil de AFM dat de financiële dienstverleningssector aantoonbaar:

1. **Weerbaar blijft,** met instellingen en consumenten die beter zijn voorbereid op digitale en financiële risico's, ook in tijden van ingrijpende veranderingen.
2. **Verantwoord innoveert,** met ruimte voor vernieuwing en nieuwe concepten, terwijl het belang van de consument centraal blijft staan.
3. **Toekomstbestendig en schaalbaar opereert,** met verantwoorde inzet van AI en andere technologieën die bijdragen aan passende en effectieve dienstverlening en beheersbare risico's.
4. **Europees en internationaal verbonden is,** met effectieve grensoverschrijdende samenwerking, consumentenbescherming en passende regeldruk binnen een sterk Europa.

Dit streefbeeld vormt het uitgangspunt voor onze strategische keuzes.

6.2 Waar we de komende jaren op sturen

Financiële weerbaarheid en duurzaam financieel welzijn van consumenten. De financiële weerbaarheid van consumenten staat onder druk. De AFM ziet grote verschillen in de samenleving. Ongeveer 800.000 Nederlandse huishoudens hebben voldoende middelen om te beleggen, maar doen dit niet en kunnen zo op de lange termijn mogelijk geld tekortkomen. Tegelijk is een grote groep consumenten financieel kwetsbaar, met weinig buffer en vaak zonder plannen of beperkte toegang tot passend financieel advies. Kwetsbaarheden stapelen zich op, vooral bij groepen zoals jongeren en lage inkomens, terwijl benodigde vaardigheden achterblijven. Digitalisering, internationalisering, AI en technologie kunnen uitkomst bieden, maar vergroten ook risico's zoals criminaliteit, biases in algoritmes, uitsluiting en ervaren discriminatie. De AFM zet zich in voor markten waarin consumenten betere keuzes kunnen maken, op cruciale momenten worden beschermd en toegang hebben tot passende producten, begrijpelijke informatie en passende dienstverlening. Goed functionerende en toegankelijke markten, financiële inclusie en het tegengaan van online misleiding en cybercriminaliteit zijn daarbij essentiële randvoorwaarden. Tegelijk verwacht de AFM van instellingen dat zij hun klanten voorbereiden en zo goed mogelijk beschermen. Waar dat bijdraagt aan de financiële weerbaarheid, treedt de AFM ook rechtstreeks in verbinding met consumenten.

Verantwoord AI-gebruik in financiële dienstverlening. AI, inclusief agentic AI, wordt steeds bepalender in de financiële dienstverlening en toegepast in processen met direct consumenteneffect, zoals prijsstelling, acceptatie, personalisatie en dienstverlening. De AFM richt zich risicogestuurd op verantwoord AI gebruik in de praktijk, waarbij niet papieren compliance maar werking en effecten centraal staan. AI kan innovatie stimuleren en bijdragen aan financiële weerbaarheid, maar brengt ook risico's mee zoals uitsluiting, discriminatie, nadelige sturing en onverklaarbaar gedrag van algoritmes. Daarom verwachten

we van instellingen dat zij inzicht geven in de werking en effecten van hun AI. Dit betekent dat zij verantwoordelijkheid nemen voor transparantie, non-discriminatie, modelkwaliteit en toegankelijkheid. In lijn met de AI Act ontwikkelt de AFM via duidelijke guidance normerend en voorspelbaar toezicht.

Vernieuwing in de adviesketen. Ook deze markt verandert snel door digitalisering en (gen)AI. Nieuwe bedrijfsmodellen, producten, diensten en distributieconcepten worden mogelijk en de prijs van advies staat onder druk. Niet alle partijen kunnen mee met de marktontwikkelingen. De AFM richt zich daarom op een markt waarin verantwoord kan worden vernieuwd, consumenten toegang houden tot passende dienstverlening en bescherming blijft waar risico's ontstaan voor consumenten of de kwaliteit van dienstverlening. Mede in het licht van AI-ontwikkelingen kijken we bij markttoegang nadrukkelijk naar het daadwerkelijk functioneren van instellingen in het eerste jaar na vergunningverlening (marktonboarding).

Lenen, sparen, betalen en beleggen in een veranderende markt. Consumenten maken financiële keuzes in een markt die snel verandert door digitalisering, (gen)AI, embedded finance en platformmodellen. Producten en diensten moeten goed aansluiten bij hun behoeften en levenssituatie, begrijpelijk en inclusief zijn, en bijdragen aan het voorkomen van problematische schulden en ontoereikende financiële buffers. Verantwoord en toekomstbestendig woningbezit en toegankelijke vermogensopbouw zijn daarbij belangrijk voor financiële zekerheid op de lange termijn. Hier blijft de AFM zich over uitspreken. De verweving van traditionele financiële dienstverlening met e-commerce, crypto en nieuwe betaal- en kredietvormen, zoals *Buy Now, Pay Later*, biedt kansen, maar brengt ook risico's mee zoals ondoorzichtige besluitvorming, fraude, vervagende verantwoordelijkheden in ketens en productpush richting hoog-risicoproducten. De AFM zet zich daarom in voor een markt waarin innovatie en nieuwe distributie- en productconcepten bijdragen aan financiële weerbaarheid, met aandacht voor passende dienstverlening en uitkeringsproducten in de derde pijler. Waar risico's toenemen grijpt de AFM in. We verwelkomen vernieuwing en blijven tegelijk alert op passende dienstverlening.

Groeiende volwassenheid bij cryptodienstverleners. Crypto wordt steeds gangbaarder en ingezet bij bijvoorbeeld beleggen en betalen. Cryptodienstverleners staan inmiddels onder toezicht van de AFM. De markt is volop in beweging, met opkomende partijen, nieuwe producten en nieuwe samenwerkingen. De markt is nog niet volledig volwassen. Dat kan leiden tot voorzienbare teleurstellingen bij consumenten. Wij richten ons op kostentransparantie en nieuwe dienstverleningsconcepten en producten. Daarnaast verwacht de AFM dat cryptodienstverleners kritisch kijken naar oneerlijke structuren en klantrisico's in de keten, en hun weerbaarheid verbeteren om cryptoactiva van klanten te beschermen en voorbereid te zijn op incidenten.

Nieuwe pensioen- en verzekeringsrealiteit voor consumenten. Consumenten en pensioendeelnemers hebben te maken met een veranderende markt voor verzekeren en pensioenen. Ruim de helft van de Nederlanders is overgestapt naar de nieuwe tweede pijler, maar de pensioentransitie en het toezicht op nog over te stappen pensioenfondsen worden onverkort voortgezet. Daarbij verschuift de aandacht naar vraagstukken die met de nieuwe pensioensituatie samenhangen. Denk aan begrijpelijke informatie, realistische verwachtingen, passende producten, adequate keuzebegeleiding en kostentransparantie. In de verzekeringsmarkt zetten ontwikkelingen, zoals hyperpersonalisatie en AI, het huidige systeem en de solidariteit onder druk. We zetten ons in voor een markt waarin het klantbelang wordt geborgd. Consumenten en pensioendeelnemers moeten zorgvuldig worden behandeld. Producten en dienstverlening moeten toegevoegde waarde hebben. Klantgerichte producten, kwaliteit van dienstverlening, verantwoord AI-gebruik en het waarborgen van solidariteit, verzekerbaarheid en inclusiviteit zijn daarbij bepalend.

Gedrag en bestuur bij instellingen met maatschappelijke impact. Grote financiële instellingen, vaak met een grensoverschrijdende structuur en hoge maatschappelijke impact, spelen een bepalende rol voor consumenten en maatschappij. Gedrag, bestuur en governance maken daarbij het verschil. Duurzaam financieel welzijn vraagt om weerbare instellingen die complexe vraagstukken tijdig onderkennen en maatschappelijke schade voorkomen. Dat geldt in het bijzonder voor instellingen en beleidsbepalers die richting geven aan strategie,

besluitvorming, klantinteractie en bedrijfsmodellen. De AFM richt zich daarom op de kwaliteit van gedrag, bestuur en governance en toetst of beleidsbepalers geschikt en betrouwbaar zijn. Ook in het accounttoezicht staat centraal dat instellingen verantwoordelijkheid nemen voor het klantbelang en hun maatschappelijke rol. Met preventief toezicht in nauwe samenwerking met het thematische toezicht en door een open en continue toezichtdialoog geven we daar invulling aan. Daarbij kijkt de AFM in toenemende mate naar de invloed van AI op strategie, besluitvorming, klantinteractie en bedrijfsmodellen, en naar de mate waarin beleidsbepalers verantwoordelijkheid nemen voor het gebruik van AI en de beheersing van risico's voor het klantbelang.

6.3 Hoe we dit gaan doen

Consumentperspectief in toezichtkeuzes. De AFM stelt het consumentperspectief centraal in haar toezichtkeuzes en de beoogde impact. Inzicht in ervaringen en gedrag van consumenten wordt structureel onderdeel van het toezicht, onder meer via gesprekken en focusgroepen. Zo krijgt de AFM beter zicht op de perspectieven van uiteenlopende consumentengroepen en kan zij haar interventies effectiever richten. Wij halen actief signalen en risico-informatie op, waar relevant per levensfase, en benutten die voor vroegtijdig ingrijpen. Ook leveren wij een gerichte bijdrage aan financiële informatie voor consumenten. Deze communicatie sluit aan op duidelijke doelgroepen en is gericht op zogeheten '*teachable moments*', waarbij de consument actief op zoek is naar informatie. Daarnaast verstevigen wij onze samenwerking met stakeholders die zich inzetten voor duurzaam financieel welzijn van Nederlandse consumenten. Ons toezicht op financiële dienstverlening is gericht op het efficiënt bereiken van de grootste impact daar waar de huidige en toekomstige risico's voor consumenten het grootst zijn, ook in Caribisch Nederland.

Structurele verbinding. De AFM zet stevig in op verbinding. In gesprekken met marktpartijen en stakeholders verbreden wij onze blik op ontwikkelingen in de financiële dienstverlening. Ook verdiepen wij ons in behoeften, bestaande initiatieven en kansen. Hiermee voeden wij ons toekomstperspectief op een innovatieve sector. Vanuit verbinding brengen wij onze toezichtdoelstellingen duidelijk over het voetlicht. De bescherming van de consument is een gezamenlijke inspanning van sector en toezichthouder. Dat vraagt om blijvende aandacht voor passende dienstverlening en producten, en om oog voor verantwoord gebruik van nieuwe technologie door financiële instellingen.

Europese samenwerking in toezicht. De AFM werkt steeds meer Europees georiënteerd in het toezicht op financiële dienstverlening. Toenemende Europese harmonisatie en grensoverschrijdende dienstverlening vragen om intensievere internationale samenwerking. Wij zetten ons in voor consumentenbescherming, governance-vereisten en verantwoorde regeldrukvermindering binnen een sterk Europa. Daarbij versterken wij effectief home-host-toezicht en de samenwerking met andere nationale gedragstoezichthouders en Europese toezichtorganisaties.

Datagedreven en AI ondersteund. De AFM zet data en AI in om risico's tijdig te identificeren en effectief aan te pakken. Wij borgen en verbeteren onze datapositie, zodat wij ons toezicht gerichter en efficiënter kunnen inzetten. Dit vormt de basis voor instellingsgericht toezicht. Ook wordt het toezicht op AI een structurele kernactiviteit, met uniforme werkwijze, inzet van technologie en intensieve samenwerking binnen en buiten de AFM. Door routinematig werk te digitaliseren en efficiënter te organiseren, zetten wij onze capaciteit in waar de maatschappelijke impact het grootst is. Ook vergroten wij de kwaliteit van onze oordeelsvorming en voeren wij processen uit met meer gemak voor instellingen, zo worden processen beter voorspelbaar en bewaken en verminderen we de regeldruk waar nodig. Met de doorontwikkeling van onze gestructureerde aanpak versterken wij het toezicht over de gehele breedte en bewaken en verstevigen wij de kwaliteit.

7. Kapitaalmarkten

Kapitaalmarkten zijn onmisbaar voor de economie: ze brengen vraag en aanbod van kapitaal samen, helpen bedrijven groeien en maken het voor beleggers mogelijk risico's te spreiden. Integratie van Europese kapitaalmarkten is cruciaal om Europees spaargeld effectiever te verbinden aan productieve investeringen en de strategische ambities van Europa te ondersteunen. Dit werkt alleen als markten eerlijk en veerkrachtig zijn en beleggers beschikken over adequate informatie. Tegelijk verandert de omgeving snel. Handel wordt digitaler, algoritmes en AI krijgen meer invloed op (handels)gedrag in de markt, informatie verspreidt zich razendsnel via (sociale) media en kan ook misleidend of kunstmatig zijn. Handel raakt steeds meer versnipperd over verschillende plekken en ketens. Daarbij komen geopolitieke onzekerheid en cyberdreiging: verstoringen kunnen eerder en breder doorwerken. Dit vraagt van de AFM-toezicht dat Europees georiënteerd is, impactgericht werkt en snel kan inspelen op marktontwikkelingen.

7.1 Streefbeeld voor 2030

In 2030 wil de AFM dat Europese kapitaalmarkten aantoonbaar:

1. **Weerbaar blijven onder stress en schokken,** met robuuste infrastructuur en continuïteit in handel, clearing en settlement.
2. **Eerlijk verlopen met integere en transparante markten.** Schadelijke patronen, ook platform- en grensoverschrijdend, krijgen geen ruimte. Poortwachters nemen hun rol in preventie.
3. **Digitaal volwassen zijn,** waarbij AI en andere technologie verantwoord worden gebruikt en begrepen; in handel, surveillance, informatievoorziening en risicobeheersing.
4. **Europees geïntegreerd zijn,** met harmonisatie van toezicht en gezamenlijke risicosturing over grenzen heen.

Dit streefbeeld vormt het uitgangspunt voor onze strategische keuzes.

7.2 Waar we de komende jaren op sturen

Weerbaarheid boven rigide compliance. De basis van Europese kapitaalmarkten moet op orde zijn: voorspelbare processen, stabiele infrastructuur, en beheersing van uitval — ook onder stress. Daarom kiest de AFM voor toezicht dat stuurt op aantoonbare en geteste weerbaarheid: functioneren onder stress, herstelcapaciteit, ketenafhankelijkheden en single points of failure. Weerbaarheid is ook een aandachtspunt in de beoordeling van informatie. Tegelijkertijd verwacht we dat instellingen hun poortwachtersrol blijven waarmaken, onder meer bij het voorkomen en signaleren van marktmisbruik.

Marktbreed toezicht op eerlijke markten. De AFM treedt op tegen marktmisbruik en financiële criminaliteit en kijkt daarbij verder dan individuele overtredingen. Gedragingen kunnen in samenhang of op marktniveau schadelijke uitkomsten veroorzaken. Daarom kijken we ook naar patronen, marktstructuren en uitkomsten die de integriteit of transparantie van de markt aantasten. We gebruiken daarbij niet alleen formele handhaving, maar ook andere toezichtinstrumenten om schadelijke patronen te voorkomen, te begrenzen of te verstoren. Ook besteden we meer aandacht aan het duiden van nieuwe ontwikkelingen en patronen, en kiezen interventies met oog voor effectiviteit, verbinding met de sector en toezichtlasten.

Sterk Europees perspectief. Effectief toezicht op kapitaalmarkten is per definitie Europees. De AFM kiest voor actieve bijdrage aan Europese integratie, toezichtconvergentie en verdere centralisatie van toezicht. Dat krijgt onder meer vorm via gedeelde Europese risicoprioritering, betere benutting van Europese data en consistente toepassing van regelgeving. Dit betekent bewust minder nationale uitzonderingen en meer focus op thema's waar wij aantoonbaar waarde toevoegen door onze positie als toonaangevende toezichthouder.

AI als markt-, infrastructuur- en toezichtvraagstuk. AI speelt een steeds grotere rol in handel, informatievorming, risicobeheersing en besluitvorming. We zien toe op duidelijke verantwoordelijkheden, beheerst gebruik, uitlegbaarheid en verantwoorde innovatie. Daarbij kijken we specifiek naar modelgedrag, feedbackloops, agent-gedreven handel, synthetische informatie en de vraag of instellingen kunnen uitleggen welke systemen handelen, namens wie en met welke begrenzingen. In een omgeving met sociale media, generatieve AI en synthetische content kijken wij scherper naar de betrouwbaarheid, herleidbaarheid en tijdigheid van marktinformatie rond uitgevende instellingen.

Cyber als kernrisico. Cyberdreigingen raken direct de continuïteit van de handelsketen, waaronder handelsplatformen, clearing- en settlementpartijen en andere kritieke instellingen. De AFM beschouwt cyber als strategisch kernrisico en richt zich op weerbaarheid, risicobeheersing en ketensamenwerking, inclusief aandacht voor afhankelijkheden van cloud- en technologieproviders.

7.3 Hoe we dit gaan doen

Risicogestuurd en op impact gericht. De AFM kiest bewust voor toezicht met maximale impact: een duidelijke mix van instellingsgericht toezicht op kritieke spelers, gedragstoezicht op marktmisbruik en thematisch toezicht op marktbrede risico's zoals ketenafhankelijkheden, cyber en AI. We combineren marktkennis, data-analyse en specialistische expertise om nieuwe gedragingen, ontwikkelingen en patronen tijdig te duiden. Op basis daarvan richten we onze inzet op de risico's en thema's waar de potentiële impact het grootst is. Vervolgens kiezen we de interventie die het meeste effect heeft.

Europese samenwerking als standaard. Toezicht op ketenrisico's, marktmisbruik en transparantie is alleen effectief met grensoverschrijdende samenwerking. De AFM werkt daarom structureel samen met (internationale) partners zoals DNB, ESMA, ECB, en andere (Europese) toezichthouders, en kiest bewust voor posities waarin de AFM invloed kan uitoefenen op Europese (de totstandkoming van) wet- en regelgeving.

Technologie als hefboom in toezicht. AI (agents) en geavanceerde data-analyse helpen ons sneller risico's te duiden, patronen te herkennen, interventies te plegen en informatie geautomatiseerd te beoordelen. We analyseren handelsdata, orderpatronen, nieuws, uitingen van uitgevende instellingen, social media en toezichtcasuïstiek meer in samenhang. Waar Europese data-infrastructuur effectiever is dan nationale oplossingen, zetten we daarop in. Door het inzetten van technologie zorgen we dat toezicht zelf geen onnodig obstakel vormt in het goed functioneren van essentiële kapitaalmarktfuncties.

Communicatie als toezichtinstrument. Heldere communicatie versterkt onze voorspelbaarheid en helpt marktpartijen hun gedrag te verbeteren. Daarom communiceren we vooraf wat we verwachten, waarschuwen tijdig voor oplopende risico's en leggen uit waarom we ingrijpen. We luisteren actief, ondersteunen waar passend en zien de sector als hefboom.

Oog voor toezichtlasten. Toezicht moet effectief zijn, maar ook werkbaar. We zorgen voor meer gemak in het contact van instellingen met de AFM, verbeteren het gebruikersgemak in de digitale interactie en nemen toezichtlasten explicieter mee in onze overwegingen. Tegelijk hebben we meer aandacht voor de impact van ons toezicht op eindgebruikers van kapitaalmarkten.

8. Assetmanagement

De Nederlandse assetmanagementsector beheert honderden miljarden euro's aan vermogen voor pensioenfondsen, verzekeraars, huishoudens en andere beleggers. Daarmee speelt de sector een sleutelrol in vermogensopbouw, risicospreiding en de allocatie van kapitaal naar ondernemingen, overheden en projecten. Fouten, misstanden of verstoringen kunnen forse impact hebben op grote groepen beleggers, financiële markten en de reële economie. De assetmanagementsector opereert daarbij in een sterk volatiele omgeving onder meer door internationale en technologische ontwikkelingen. Geopolitieke onzekerheid, de na-effecten van de pensioentransitie, AI, cyberrisico's en afhankelijkheden in data- en uitbestedingsketens beïnvloeden de risico's in de sector. Consolidatie, uitbesteding, concentratie bij serviceproviders en verschuivingen naar passieve strategieën, illiquide en private assets, crypto, tokenisation en digitale portefeuilles vergroten de complexiteit en de dynamiek. Risico's ontstaan dan niet alleen bij individuele instellingen, maar ook tussen instellingen, in geldstromen, ketens en marktstructuren. Dat vraagt van de AFM om meer focus en (datagedreven) sturing op feitelijke werking en systeemimpact.

8.1 Het streefbeeld voor 2030

In 2030 wil de AFM dat de assetmanagementsector aantoonbaar:

1. **Weerbaar en wendbaar blijft,** ook onder marktstress, met beheerste risico's rond liquiditeit, waardering, leverage, uitbesteding, cyber en operationele continuïteit.
2. **Eerlijk en transparant opereert,** waarbij assetmanagers deskundig en integer handelen, portefeuilles beheren in overeenstemming met mandaat, vermogensscheiding op orde is en beleggers toegang hebben tot duidelijke en correcte informatie.
3. **Systeemrisico's tijdig zichtbaar maakt,** doordat assetmanagers en toezichthouders beter zicht hebben op geldstromen, concentraties, ketens, marktstructuren en mogelijke systeemimpact.
4. **Technologisch volwassen is,** doordat assetmanagers data, AI en andere technologie verantwoord gebruiken, met voldoende beheersing van datakwaliteit, uitlegbaarheid, modelrisico's, cyberrisico's en afhankelijkheden van derden.
5. **Europees ingebed is,** met consistente toepassing van regelgeving, effectieve samenwerking tussen toezichthouders en beperkte onnodige nationale verschillen of dubbel werk.

Dit streefbeeld vormt het uitgangspunt voor onze strategische keuzes.

8.2 Waar we de komende jaren op sturen

Marktbreed zicht op risico's in geldstromen, ketens en marktstructuren. De AFM bekijkt risico's in de assetmanagementsector niet alleen op het niveau van individuele instellingen, maar ook in samenhang: in geldstromen, ketens en marktstructuren. Een brede, systeemgerichte blik maakt marktbrede risico's, zoals bij liquiditeit, waardering, private assets, open-end illiquide fondsen, digitale infrastructuur en uitbesteding, eerder zichtbaar. Waar voorheen de nadruk lag op risico's binnen instellingen, verschuift de focus naar risico's die ontstaan tussen instellingen en op marktniveau.

Scherper onderscheid naar omvang, activiteiten en impact. De toegenomen complexiteit en schaal van de assetmanagementsector vragen om risicogebaseerde en proportionele toezichtuitvoering. De AFM wil dat assetmanagers de risico's beheersen die passen bij hun omvang, activiteiten en potentiële impact op beleggers en markten. Instellingen met grotere potentiële schade of systeemimpact moeten aantoonbaar laten zien dat hun bedrijfsvoering, risicobeheer en governance daarop zijn ingericht. De toezichtinspanning van de AFM beweegt evenredig met het risico. Toezicht wordt daarmee meer planmatig ingezet als sturingsinstrument.

Aantoonbare weerbaarheid onder stress. Nieuwe risico's verschijnen in gedrag, keuzes en uitkomsten (ook in de keten). 'In control' betekent aantoonbare paraatheid, respons en weerbaarheid onder stress, niet alleen formele naleving van processen. De AFM wil dat assetmanagers niet alleen op papier voldoen aan eisen voor beheerste en integere bedrijfsvoering, maar laten zien dat hun beheersing werkt in de praktijk. Zeker onder stress moeten liquiditeit, waardering, uitbesteding, cyberweerbaarheid, operationele continuïteit en vermogensscheiding op orde zijn.

Grip op technologie en grensoverschrijdende ketenrisico's. Door digitalisering, AI en Europese marktintegratie ontstaan risico's die nationaal of op instellingsniveau minder goed te beheersen zijn. We willen dat assetmanagers data, AI en andere technologie verantwoord inzetten, met aandacht voor governance, uitlegbaarheid, datakwaliteit, modelrisico's en menselijke tussenkomst. Grensoverschrijdende risico's — rond uitbesteding, custody, private markets en digitale infrastructuur — moeten Europees beter worden beheerst via convergentie, samenwerking en een duidelijke rolverdeling.

8.3 Hoe we dit gaan doen

Risicobeeld, segmentatie en thematische trajecten. De AFM werkt vanuit een gedeeld risicobeeld voor instellingen, populaties en thema's, gevoed door marktdata, toezichtinformatie, signalen, externe bronnen en waar relevant inzichten van toezichtpartners, marktpartijen en eindbeleggers. Zo bepalen we waar instellingsgericht toezicht nodig is, waar een thematische aanpak meer effect heeft en waar monitoring volstaat. Capaciteit volgt risico, impact en potentiële schade. Voor marktbrede risico's zoals liquiditeit, waardering, private assets, uitbesteding, cyber, AI en digitale infrastructuur werken we met thematische trajecten met een duidelijke interventielogica.

Data, technologie en expertise. De AFM versterkt het gebruik van data en technologie voor signalering, prioritering en analyse. We gebruiken bestaande databronnen beter, boren waar nodig externe databronnen aan en brengen signalen uit verschillende bronnen meer in samenhang. AI en andere technologie zetten we verantwoord in om repetitief werk te verminderen, sneller patronen en afwijkingen te herkennen en toezicht consistenter uit te voeren. Dit vraagt om betere datakwaliteit, datageletterdheid, AI-basiskennis en meer markt-, keten- en technologie-expertise.

Toetsen op feitelijke werking. De AFM verschuift in de uitvoering van documentgericht toezicht naar het beoordelen van feitelijke werking. We toetsen niet alleen beleid, governance en procedures, maar kijken of beheersing in de praktijk werkt, ook onder stress. Dat betekent meer testen, doorvragen en oordelen op basis van concrete casuïstiek, data, scenario's en signalen uit de toezichtketen. We beoordelen feitelijke werking niet geïsoleerd, maar benutten waar passend signalen van interne audit, externe accountants, DNB, ESMA en marktpartijen.

Voorspelbare en proportionele interactie. De AFM weegt proportionaliteit en toezichtlast expliciet mee, zonder afbreuk te doen aan onze toezichtdoelen. Dat betekent gerichtere informatie-uitvragen, betere benutting van bestaande rapportages, pre-testen van vragenlijsten waar passend en meer duidelijkheid over waarom we informatie opvragen.

Gerichte samenwerking en Europese inzet. De AFM bepaalt vooraf waar zij zelf stuurt, waar samenwerking nodig is en waar volgen passend is. Intern vraagt dit om scherpere rolverdeling met andere toezichtgebieden en expertiseteams. Extern werken we gericht samen met DNB, ESMA, andere Europese toezichthouders en relevante stakeholders. Europees zijn we actief op thema's waar we verschil kunnen maken en voorkomen we onnodige nationale koppen, dubbel werk en versnippering.

9. Accountancy en verslaggeving

De keten van verslaggeving is belangrijk voor goed functionerende financiële markten. Beleggers, financiers, investeerders, maatschappelijke organisaties en andere stakeholders moeten kunnen vertrouwen op relevante en betrouwbare verslaggeving. De sector kent structurele kwetsbaarheden: accountantsorganisaties voeren wettelijke controles uit in een private context, waarbij zij een publiek belang dienen. Omdat controlecliënten hiervoor betalen en gebruikers op afstand staan, blijven commerciële prikkels en kortetermijndruk bestaan. Accountantsorganisaties zetten stappen in het verbeteren van de kwaliteit en hun kwaliteitsmanagementsystemen. Daarbij werken zij in een omgeving waarin onder andere internationalisering, AI, cyberdreigingen, private equity en ketenafhankelijkheden een rol spelen. Aandacht voor kwaliteit van alle partijen in de keten blijft nodig.

9.1 Streefbeeld voor 2030

In 2030 wil de AFM dat de keten van verslaggeving aantoonbaar:

1. **Gerechtvaardigd vertrouwen heeft,** doordat verslaggeving relevant en betrouwbaar is en accountantsorganisaties met een volwassen kwaliteitsmanagementsysteem grondoorzaken structureel adresseren en tijdig inspelen op risico's en kwetsbaarheden.
2. **Internationaal en ketengericht functioneert,** doordat ondernemingen, auditcommissies, accountantsorganisaties, toezichthouders en gebruikers van verslaggeving ieder vanuit hun eigen rol en in verbinding met elkaar, zowel nationaal als internationaal, bijdragen aan het vertrouwen in de keten.
3. **Technologisch weerbaar is,** doordat instellingen risicobewust technologie inzetten om de kwaliteit van hun werkzaamheden te vergroten, met voldoende aandacht voor cyberweerbaarheid en ketenafhankelijkheid.

Dit streefbeeld vormt het uitgangspunt voor onze strategische keuzes.

9.2 Waar we de komende jaren op sturen

Kwaliteitssysteem die aantoonbaar bijdragen aan kwaliteitsverbetering. Accountantsorganisaties moeten kwaliteitsmanagementsystemen hebben die passen bij hun praktijk en aantoonbaar bijdragen aan kwaliteitsverbetering. Hierbij gaat het niet alleen om naleving of herstel van tekortkomingen, maar ook om het tijdig identificeren, corrigeren en rapporteren van zwakheden. Zo verschuift het accent naar duurzame kwaliteitsbeheersing en meer eigen verantwoordelijkheid.
Grondoorzaken en leer- en verbetervermogen centraal. Instellingen herstellen tekortkomingen niet alleen, maar begrijpen ook waarom deze ontstaan. De AFM verwacht dat instellingen reflecteren op grondoorzaken en deze zelf aanpakken. Zo versterken zij hun lerend vermogen en hun weerbaarheid in een veranderende omgeving. Dit vraagt om meer aandacht voor gedrag en cultuur, professioneel-kritische oordeelsvorming en een structurele aanpak van leren en verbeteren.

Meer verantwoordelijkheid in de keten. De kwaliteit van verslaggeving, accountantscontrole en assurance bij duurzaamheidsrapportering wordt bepaald door de hele keten. Ondernemingen, auditcommissies, accountantsorganisaties, gebruikers en toezichthouders dragen ieder bij aan een gerechtvaardigd vertrouwen in deze keten. Om bevindingen en risico's effectief te vertalen naar verbeteringen, is samenwerking binnen de keten noodzakelijk. Dit draagt bij aan brede en duurzame gedragsverandering.

Internationale consistentie van wet- en regelgeving. Er is een toenemende internationale verwevenheid van organisatiestructuren, regelgeving en datastromen. Dit vraagt om een meer Europese aanpak van relevante risico's en kwaliteitsvraagstukken met een focus op internationale convergentie en daarna harmonisatie van beleid, regelgeving en toezicht.

Verantwoord technologiegebruik en digitale weerbaarheid. Ontwikkelingen in technologie gaan snel en raken de hele keten van

verslaggeving, bijvoorbeeld in de traceerbaarheid en herleidbaarheid van dataprocessen. Dit vraagt om een risicobewuste inzet van geavanceerde technologie in de sector om de kwaliteit van werkzaamheden te vergroten. Accountantsorganisaties evalueren daarom de risico's en kwaliteitseffecten van technologie en treffen zelf passende waarborgen. Digitale weerbaarheid is daarbij een randvoorwaarde voor vertrouwen.

9.3 Hoe we dit gaan doen

Van meer compliancegericht naar meer systeemgericht toezicht. We gebruiken kwaliteitsmanagementsystemen gerichter om accountantsorganisaties te stimuleren tot kwaliteitsverbetering. We brengen de volwassenheid in kaart en gebruiken kwaliteits-beoordelingen om te beoordelen of systemen effectief werken en verbeteren. Op basis hiervan differentiëren we onze toezichtaanpak. We hanteren een coöperatieve basishouding, met duidelijke communicatie over verwachtingen en werkwijze. We koppelen toetsingsresultaten aan reflectie op de oorzaken achter tekortkomingen en het nemen van verantwoordelijkheid voor kwaliteitsverbetering. Gedrag en cultuur zijn een expliciet onderdeel van het toezicht, gericht op het versterken van eigenaarschap en het zelflerend vermogen van de sector. Tegelijkertijd richten we ons op blijvende monitoring van verslaggeving van uitgevende instellingen. En treden we repressief op bij belangrijke overtredingen.

Van meer nationaal naar meer internationaal en ketengericht toezicht. We zoeken gerichter verbinding met partijen in de keten en gaan gebruikers van verslaggeving meer betrekken in ons toezicht, zodat bevindingen leiden tot bredere gedragsverandering. Daarnaast hebben we een leidende positie in Europees toezicht en werken we structureel samen met buitenlandse toezichthouders. Daarvoor zetten we in op het convergeren en daarna harmoniseren van een gezamenlijke toezichtaanpak in Europa.

Van een meer ondersteunende naar een meer leidende rol van data, technologie en AI in het toezicht. We stimuleren een risicobewuste inzet van technologie in de sector gericht op het vergroten van de kwaliteit van werkzaamheden. Hierbij vragen we aandacht voor een groei in digitale weerbaarheid. Daarnaast maken we meer gebruik van nieuwe mogelijkheden om met data, technologie en AI de effectiviteit en efficiëntie van ons toezicht te vergroten. We ontwikkelen toezicht op en met technologie parallel.

10. Marktintegriteit en handhaving

Marktintegriteit is een randvoorwaarde voor eerlijke en goed functionerende financiële markten. Consumenten en marktpartijen moeten erop kunnen vertrouwen dat het financiële stelsel niet wordt ondermijnd door fraude, witwassen, terrorismefinanciering, sanctieontwijking of ander crimineel gedrag. Poortwachters en andere ketenpartijen spelen daarin een belangrijke rol. Internationalisering, digitale dienstverlening en nieuwe technologieën, zoals AI, crypto en platforms maken financiële criminaliteit sneller, grootschaliger en grensoverschrijdender. Ketens van faciliterende partijen spelen een steeds belangrijkere rol bij het ontstaan en in stand houden van fraude, terwijl consumenten en ondernemingen online kwetsbaarder zijn voor misleiding en misbruik. Nieuwe Europese regels in het toezicht op anti-witwassen en terrorismefinanciering en de komst van de Europese toezichthouder zorgen voor nieuwe normen, nieuwe poortwachters en meer Europese afstemming. In het licht van deze ontwikkelingen bewaakt de AFM dat financiële markten integer blijven en crimineel gedrag minder ruimte krijgt.

10.1 Streefbeeld voor 2030

In 2030 wil de AFM dat het financiële stelsel aantoonbaar:

1. **Weerbaarder is tegen fraude,** doordat ook de faciliterende structuren daarachter worden aangepakt, fraudeprocessen worden verstoord en ketenpartijen en consumenten alerter en weerbaarder handelen.
2. **Een effectieve en proportionele toepassing van het EU AML-pakket door poortwachters kent,** met transparantie richting cliënten en meer risicogebaseerd toezicht door de AFM.
3. **Normen en regels zichtbaar naleeft,** doordat overtredingen sneller worden hersteld, handhaving bijdraagt aan structurele normstelling en het normbesef in de markt is versterkt.

Dit streefbeeld vormt het uitgangspunt voor onze strategische keuzes.

10.2 Waar we de komende jaren op sturen

Fraudeketens gericht verstoren in plaats van alleen individuele overtreders aanpakken. De AFM richt zich niet alleen op fraudeurs, maar nadrukkelijk ook op de ketens, facilitators en infrastructuren die financiële criminaliteit mogelijk maken. Daarmee verschuift het accent van losse zaken naar structurele verstoring van fraudepatronen. De AFM verwacht dat ketenpartijen, waaronder digitale platforms, betaalinstellingen en cryptodienstverleners, hun verantwoordelijkheid nemen. Daarnaast moeten consumenten en ketenpartijen beter in staat zijn frauderisico's tijdig te herkennen en waar mogelijk beschermende maatregelen te nemen. Zo wordt niet alleen schade beperkt, maar ook herhaling voorkomen.

Poortwachters moeten goed functioneren in een nieuw Europees kader. Met het EU AML/CFT-pakket, de komst van de Europese toezichthouder AMLA en de uitbreiding naar nieuwe poortwachters wordt het toezicht verder geëuropeaniseerd. Daarbij zet de AFM zich ervoor in dat de grootste risico's prioriteit krijgen en onnodige lasten zoveel mogelijk worden voorkomen. Het is belangrijk dat bestaande en nieuwe poortwachters het normenkader goed begrijpen en dit vertalen naar beheerste en uitvoerbare processen.

Handhaving wordt strategischer ingezet, zichtbaarder en meer onderdeel van bredere toezichtstrategieën. Handhaving blijft een kernonderdeel van het toezichtinstrumentarium, maar wordt nadrukkelijker ingezet waar de impact het grootst is. We kijken daarbij verder dan het formeel afdoen van overtredingen alleen. Handhaving moet bijdragen aan structureel herstel, duidelijke normstelling en het zichtbaar maken dat overtredingen consequenties hebben. Daarmee verschuift het accent van een vooral reactieve inzet naar strategisch gekozen interventies die onderdeel zijn van een bredere toezichtaanpak.

10.3 Hoe we dit gaan doen

Data, technologie en AI als kern van het toezicht. We versterken onze informatiepositie door de datakwaliteit te verbeteren. Dit doen we onder meer door nieuwe databronnen te ontsluiten en bestaande bronnen, zoals FEC en iCOV, beter te benutten. Ook belangrijk hierbij zijn de signalen van banken en consumenten en meldingen van instellingen via ons Portaal. Zo kunnen risico's eerder worden gesignaleerd, patronen sneller worden herkend en prioriteiten scherper worden gesteld. AI en andere technologie ondersteunen de AFM bij analyse, signalering en handhaving, en helpen om processen sneller, consistenter en meer schaalbaar uit te voeren. Daarmee wordt technologie niet alleen een hulpmiddel, maar een integraal onderdeel van effectief toezicht op financiële criminaliteit.

Meer thematisch toezicht en risicogebaseerd ondernemingsgericht toezicht. De AFM kiest nadrukkelijker voor een benadering waarin ketens, thema's en risicoprofielen leidend zijn. Bij fraude staat niet de individuele onderneming centraal, maar de werking van de keten als geheel. Ondernemingsgericht toezicht blijft belangrijk, maar wordt selectief ingezet bij partijen met een verhoogd risicoprofiel of een sleutelrol in de keten. Bij AML/CFT-toezicht voeren we ondernemingsgerichte en thematische onderzoeken zo risicogebaseerd mogelijk uit. Op die manier zetten we de capaciteit gericht in op de grootste risico's en op die plekken waar maatschappelijk het meeste effect kan worden bereikt. We kiezen daarbij bewust voor een mix van beïnvloeden, handhaven en gericht verstoren, afhankelijk van wat nodig is om financiële criminaliteit te bemoeilijken, naleving te versterken en schade te beperken.

Strategische samenwerking met nationale en internationale partners. Financiële criminaliteit is vaak grensoverschrijdend en raakt publieke en private partijen tegelijk. Daarom intensiveren we de samenwerking met toezichthouders, opsporingsinstanties en private ketenpartners. Door informatie te delen, interventies op elkaar af te stemmen en waar nodig gezamenlijk op te treden, kan effectiever worden ingegrepen in fraudeketens en kan sneller worden gereageerd op nieuwe risico's. Ook in het AML/CFT-toezicht en bij handhaving wordt samenwerking steeds meer een randvoorwaarde voor impact.